

ция: "За да държи кръста при тежък труд около него обвивали тясно около 6 см тънко парче дълго 8 м. Наричаха го "увица".² "Носят се и коланчета с фактура на тъкан, но пригответи с преплитане на нишките по начин преходен между плетене и тъкане."³ Това е така нареченото "полутъкане" на ивици и е красноречиво доказателство, че тъкането е произлязло от плетенето.⁴ Те се употребяват най-вече от подрастващи девойки и много възрастни жени и са характерни за селата Тополчане, Желю войвода, Глушник.⁵ В тъканната орнаментика преобладават геометрични фигури - ромбове, триъгълници, зигзагообразни и прави линии, с които се очертават фризовете на изпълнените полета. Срещат се и силно стилизиирани растителни орнаменти, предадени чрез многообразието и вариациите на геометричните фигури, което е видно от показаните на снимките /инв. № 1751, 115, и 1769/.

За първи път поясите се слагат от малките момичета по време на тяхното лазаруване, след което ги носят постоянно заедно с другите отличителни знаци на тази възрастова група, а именно престилка, везана риза, сукман, пръстен, гердан и китка на главата.⁶ Ивицата е задължителна съставна част на моминския костюм. "Мома без ивица сякаш е лехуса".⁷ Както навсякъде, и в Сливенските села - Г. Александрово, Новоселец, с участието си в цялостния момински комплекс - лазаруване, кумичене, боенец, те преминават в групата на половозрелите и стават истински моми, могат да се любят и закачат, да влизат в предбрачни отношения.⁸ До този момент традицията повелява те да нямат правата да ги носят, поради ред конвенционални изисквания - не са дорасли и не са стигнали необходимата възрастова граница, което е показателно, че поясът в никакъв случай не е само утилитарна вещ, имаща за задача да пази една от най-важните части на човешкото тяло - кръста. Със завиването му около талията се получава кръг, което е красноречиво свидетелство за магическите му способности да отблъсква вредните влияния,⁹ но заедно с това, затваряйки кръга чрез опасването, девойките отбелязват и края на един определен цикъл от своя живот. С това първо поставяне те съобщават на селския колектив, че детството им вече е отминало и навлизат в една нова възрастова група, в един нов житейски цикъл. Нещо повече, той се отъждествява с житейския път на своя носител, от което произлиза и изразът при смърт "дотук му бил пояса".¹⁰ В народните представи поясът се свързва с мъжкото начало и оплодителната способност.¹¹ Ето защо за тях той е магически пазител на девствеността и непорочността им в период на преход, а за невестите, които го